

[Transcript] Dagens Eko / Jakten på Camilla Läckbergs spöskrivare

Gunnar, vad handlar den här spöskrivar-debatten om egentligen?

Jag tror att det handlar om vårt romantiska syn på vad den författar.

Det här är dagens eco med Robin Olin.

Idag om jakten på Camilla Läckbergs spöskrivare.

Han har sålt en och en halv miljon av böcker.

Han har inte sett nåt som är så bra.

En och en halv miljon av böcker och utgiven i ett 20-tal är en av våra mest fangolskrika författare.

Där kommer ni igen, Pascal Engmann.

Fredenden 6 oktober är författaren Pascal Engmann, gäst i TV4s eftermiddagsprogram efter fem.

Han är drottningen Camilla Läckbergs redaktör.

Men har de senaste veckorna blivit känd som hennes påstådda spöskrivare, vilket han själv förnekar?

Nej, det var inte. Var det nåt Camilla eller nåt annat?

Jag var redaktör, precis som alla vet. Både jag och Camilla har varit tydliga med.

Men det är inte mer än så jag har gjort.

Vad har din reaktion varit på alla de här skrivierna för att hej, vi har skrivit otroligt mycket?

Kledd i svartskorta uppknäppt ner på bröstet lutar sig Pascal Engmann tillbaka i fotöljen.

Ögonen ser nästan lite blanka ut.

Han är uppriktigt ledsen över den uppkomna situationen.

Jag känner mer bara hur Camilla måste känna sig. Jag hade tagit ganska illa vid mig om nån hade hävdat nån annan att skriva mina böcker.

Gäst är Gunnar Bolin från Sveriges Radios Kultureredaktion.

Jag tänker först kan det vara värt att säga några ord om Camilla Läckbergs författarskap.

Hur skulle du beskriva det?

Oerhört framgångsrikt. Den här fjällbaka serien säljer i Sverige och utomlands på ett makalöst sätt.

Uppenbarligen träffar hon en sträng hos läsarna som vill läsa om de här böckerna.

Se ner ett författarskap som jag skulle kalla för ett changer.

Det betyder det.

Det betyder att man skriver i en spänningsschanger. Du kan skriva humornlitteratur, science fiction, spänning.

Men det är en changer som väldigt sällan letas in på kultursiderna.

Det dröjer dig att det är en skättek bok innan en så stor tidning som Dagens Nyheter skrev om den.

Då skrev de ganska nedgörande, men de hade haft artiklar om de oerhörda framgångarna tidigare.

Och ibland kan jag ha lite svårt att förstå att man inte kan bedöma vid mat.

Någon kan göra Sveriges isäklas bästa ostbågar utan att bli ledsen.

För att man inte bedöms som en tre-sjärn i restaurang i Michelin-Guide.

Det är inte målet kanske.

Jag älskar ostbågar ibland, men jag vill också ha lite mer fibrer vid något annat tillfälle.

Jämför du, Camilla Läckberg, med ostbågarna.

Som ett exempel. Riktigt bra ostbågar finns det ingen större anledning att klaga på.

Om effektiviteten i berättandet är god. Vilket uppenbarligen miljontalsmänniskor tycker.

Camilla Läckberg. Det svenska dekkar under ett superstjärna.

Har solkt långt över 20 miljoner böcker och satt bohusländska fjällbacka på kartan.

Och samtidigt är det ju ett författarskap.

[Transcript] Dagens Eko / Jakten på Camilla Läckbergs spökskrivare

Och hon som person som letar sig in i vad ska man säga, skvaller tidningarna istället. När hon hamnar i bråk med olika. Jag tänker till exempel på GV Persson. Vad har det där handlat om?

Ja, det är GV Persson som har sagt på sitt oefterhämliga vis. Att hon skriver ungefär sånyckeliltroll. Och den här 90-liltroll kanske behöver förklaras för en del yngre. Jag måste säga att jag själv inte hade någon aning om det. Nej, nej. Nett och jämnt är inte jag heller. Måssa, måssa på er alla män och få barn. Vilken iltroll var en figur i radion på 50-talet, 50-60-talet. Det är barnprogram, just det. Då är jag just utanför trollpärget och fåglarna skiner och solen kvittrar. Nej, jag männer att det var dem. Och det är väl ett sätt att säga att hennes stilistik inte är den bästa enligt GV Persson själv. Hur gör hon själv då för att slå tillbaka mot de här angreppen? Jag tycker att hon reagerar på precis rätt sätt. Och om det är för att hon har väldigt goda rådgivare och strategier runt omkring sig, eller om de möjligen har det rakt inne i sig själv, det vet jag inte. Men hon reagerar med humor och med attack. För att när GV Persson jämförde henne med Nicke Lilltroll, sa han också att hennes sätt att skriva passar bättre i min häst, som är ju en tidning för tonhåringar som gillar hästar. Men hur reagerar man på nåt sånt? Skrattar man åt, gör du också det? Jag blev skitsur, så klart. Det blev skitsur. Han gjorde ju ren artikel, så att det blev en stor rubrik då. Jag är inte mycket för att man ska gå och ge svaremål via pressen. Jag tog det lite bakvägen istället. Han jobbade på rikspolisstyrelsen fortfarande. Jag beställde en årsprelimation av min häst och fick den skicka till hans kontor där. Ja, du gjorde det. Då tror jag man ju i allmänhetens ögon har man på något sätt vunnit. Men då talar vi stilistik, som jag tror är mindre känsligt än spökskriveri. Just det. När kommer den diskussionen då, att hon på något sätt inte ens skulle skriva sina egna böcker själv, utan att det skulle vara någon slags spökskrivar i bakgrunden? Det finns ju en författare som inte åker en lingrin som skriver en bok som heter Spökskrivaren. Millie Monsson var Sveriges absoluta dekadrottning. En spöker var översattad till mer än 20 språk och hade sålt i miljontals exemplar. Pressen på Millie var enorm och hon tvekade inte att överföra den i sin helhet på Goche Valentino, en spökskrivare, en skrivslav och hemliga verktyg. Han som ingen fick veta något om. Det är ju en satirisk bok som handlar om en dekad författare som använder sig av en spökskrivare. Det är väldigt illa, dåligt att man kan se att Camilla Läckberg har varit en sorts förebild

för huvudpersonen Millie Monsson.

Hur kan man se det där?

Det handlar om vem som är hennes man och hur hon skriver.

På många sätt är det ganska tydligt att det är det.

Och det tog hon också med humor och tyckte att det var en jätterolig bok.

Det finns ju ingenting som är så smickrande som att utsättas för satir.

Då vet man att man är någon.

Men det fanns ju även en ikareklam för ett antal år sedan

där hon ju på samma sätt använder sig av humor.

Där man i affären då säger att, nej, jag gillar antenne.

Hon skriver som ett barn och så klipps det till ett litet barn som sitter och knattrar på en dator.

Du, Camilla?

Mm.

Jag tänkte att kaptenen kunde bli mördaren.

Vad sa du?

Kaptenen. Jag tänkte att kaptenen kunde bli mördaren.

För det har blivit mycket mer oväntat.

Ja, det blir jättebra. Fortsätt skriva det.

Återigen, smart. Man bemöter kritik med humor.

Men en gång det här handlade inte om spöskriveri, utan det här handlar om kvaliteten på texten.

Fast någon slags spöskriveri i barnet.

Ja, det blev det ju med barnet som skrev, men det var ju inte det som var utkommstpunkten.

Hon skriver som ett barn, vad du nånsnade sagt då.

Men hur kommer vi då från det till...

Nån slags mer seriösa anklagelser om att Camilla Läckberg faktiskt använder sig av spöskrivare?

Den seriösa anklagelsen kom väl i september i år när Lapolappin i nätidskriften Kvartal

har matat in ett antal av Camilla Läckbergs romaner i ett A-analysverktyg.

Och jämför dem med andra. Författar för att då se om det.

Om det är vissa ord som plötsligt i några böcker förekommer mycket mer frekvänt än vad det gjorde i de tidigare böckerna

och så finns det en genomgång av när man gjort liknande med andra författare.

Det har stämt att man kan hitta vem som har skrivit en viss bok.

Då hittade Lapolappin att två av Camilla Läckbergs romaner var häpnadsveckande,

lika till språket romaner av Pascal Engmann som tillika var Läckbergs redaktör på just de här romanerna.

Man anklagar Camilla Läckberg för att hon inte har skrivit sina egna böcker.

Nu är det inte skojan.

Man kan också ställa sig frågan vad gör det?

Då är man ändå ute på lite harli så jag tror även att de som är fans av Camilla Läckberg vill känna att det är hon som har skrivit.

Om man tänker sig att hon skulle säga att den här gav jag bara intrigen till Pascal och så skrev han resten.

Det tror jag inte riktigt att läsarna skulle acceptera.

Vad är det som följer då på den här publiceringen av de här anklagelserna?

[Transcript] Dagens Eko / Jakten på Camilla Läckbergs spökskrivare

Hur låter debatten efter det?

En liten mer skämsam del är ju att David Lagerkrams gick ut just före bokmässan och skrev hur illa han tycker om deka författare som är så noga med hur de ser ut och hur de ställer upp i alla möjliga sammanhang.

Han vill vara så långt ifrån det han kan, då ser han Camilla Läckberg som springer han.

Då visade hon ju återigen på Gotthumör när hon gick på seminarium med David Lagerkrams och fäktar märmen och sa

här är jag, skulle du springa nu?

Och då läjde han hur jag skrev i ropartefter den och behöver en spökskrivare, så finns jag.

Men då hade jag satt sig lite där, spökskrivare, äppitetet.

Ja, det har det nog.

Om jag försöker sätta mig in här i Camilla Läckbergs situation, att å ena sidan verkar hon ju väldigt duktig på att utnyttja

sånt här till sin egen fördel som du säger och göra skämt om du kanske får uppmärksamhet.

Men det måste ju svida också och inte vara så kul alls.

Absolut, det tycker jag du har visat sig att hon inte längre vill låta sig intervjuas som detta.

Jag utgår från att hon är plågad av detta, för det är ju en väldigt grav anklagelse mot en författare att man inte skriver böckerna själv.

Och det här är ju spetsig som jag hittade på mycket seriösa utländska tidningar som har skrivit samma saker

som en väldigt stor utomlands, alltså då skrivit misstankar om att det är en spökskrivare.

Och det där smutser liksom ner hela författarskapet och då blir det plötsligt Camilla Läckberg skriver inte sina egna böcker.

Och vad säger hon om hon har låtit sig intervjuas?

Ja, men då säger hon ju bara att det här Pascal Engmann är redaktör som jag har arbetat väldigt nära

och jag är väldigt tacksam för vårt samarbete, men jag skriver böckerna själv.

Camilla Läckberg tillbaka visar uppgifterna att två av hennes böcker skulle vara skrivna av en spökskrivare.

Camilla Läckberg skriver på sin Instagram att resultatet är ett bevis på begränsningarna med AI.

Jag vet ju hur mycket hon har slit hit med de här böckerna och har ju sett henne på nära håll skriva dem, så lite överklighetskänsla också måste jag säga.

Men samtidigt om man följer den här debatten så verkar det ju ändå som att många utgår ifrån att spökskrivare faktiskt finns.

Vilka är det vi pratar om då? Vilka är de här spökskrivarna?

Ja, de som plötsligt har siglat upp sådana slags kändisar är ju Parrut Grimwalker.

Författar Parrut Karolin och Leffe Grimwalker i helgarp?

Det är ett par som har skrivit egna böcker också relativt framgångsrika och Grimwalker är ett namn som de har tagit sig.

Så de är ju fingerfärdiga flinka skribenter som ju säger att på 15 veckor så skriver de en bok.

Jag har nog skrivit mellan 30 och 40 stycken böcker.

Spökskrivare.

Och du då Karolin?

Ja men det är samma, det är romana och självbiografier, kanske 20 tal, alltså man tappar i räkningen

[Transcript] Dagens Eko / Jakten på Camilla Läckbergs spökskrivare

efter tag.

Hur i hela fridens skriv man 15 böcker på ett år? Det är mer än vad de flesta klarar under en livstid. Disciplin.

Disciplin och sen handlar det om att ha en avslap när det är en ställning till Romarnus.

Då ligger man i det.

Definitivt, normalt kommer väl en författare med en bok ungefär var det tredje år.

Så det är ju en fabrik som de liksom spottar ur sig böcker.

Och de gör ju lite lätt för sig, de intervjuar sig i Lundströms bokradio.

Men jag har ingenting med Camilla Läckberg att göra.

Inte vi.

Inte men att vi är lite bekanta sådär.

Ja.

Vad har du spöskridit?

Det får jag inte berätta, jag skriver till sekretessavtal och får ganska bra betalt för att hålla käften.

Ja.

Men varför ska jag i så fall tro på någonting?

Nej men det kan du inte göra egentligen.

Och du säger att det här är grejer som finns på topplisterna som jag känner till där.

Jajaja.

Och hur reagerar man inom bokbranschen då på sådana här påståenden som de kommer med?

Många böcker på topplister ska vara skrivna av dem eller andra spökskrivare då?

De stora förlagen säger ju att det stämmer, vi vet inte vilka böcker som är skrivna av våra författare och inte.

Samtidigt som alltså AI-verktyg nu används för att försöka belägga att deckardrottningen Camilla Läckberg inte själv författat vissa av sina böcker.

Så finns den begynnande diskussion om hur AI också kommer att öppna upp för nya möjligheter just då spökskriva.

Det är något som bland annat par ett Greenwalker själva pratat om.

Det säger om till dagens nyhetsreporter Björn Avklen.

Jag tror om 2-3 år så skickar vi in mannen och så trycker de på en knapp och sen finns det på alldeles blått inom en timme.

Hålls det rör du?

Ja, det går så extremt fort nu med AI.

Men i intervjun med Sveriges radiosprogram Lundströms bokradjopårets bokmessa så säger Greenwalkers själva att AI-utvecklingen än så länge inte kommit så långt.

Den är för kass.

Den är för korkad än så länge.

Ja, jag kan prestera ett bra synopsis men det är ju allt man kan få ut av den liksom.

Ja, jag kan inte plocka upp vårt idé. Jag förstår inte ironierna, jag förstår inte humor än så länge och så vidare.

Så dessutom tror jag inte att de marknaderna vill ha AI-böcker, de vill ha en riktig person att komma till.

Jag undrar vad tror du kommer vi få se fler sådana här spökskrivare, debatter i takt med att också AI blir bättre.

[Transcript] Dagens Eko / Jakten på Camilla Läckbergs spöskrivare

Jag kan absolut tänka mig att det kommer att komma viss sjang-literatur skriven av AI och att då läsarna är medvetna om det.

Men jag tror inte att det länge kommer att intressera så mycket.

Och jag tror att det finns ändå ett behov av att känna en människa bakom någonting.

Men jag tänker att det sätter ju ändå fingret på någonting, det här blir samma bok som jag håller framför mig.

Liksom mindre värld om det visar sig att den är inte skriven av Camilla Läckberg.

Men det är ju fortfarande samma text. Varför blir det en del då?

Ja, för att nummer ett är att du känner dig lurad, då måste man vara öppen med det.

Men du vill ju inte få reda på att din idol som du följer på Instagram och TikTok och alla möjliga plattformar var det inte hon.

Tyvärr så tror jag att det skulle göra väldigt många besvikna, för man vill kunna identifiera sig med den här personen.

Om man känner att det där kontraktet bryts, så tror jag faktiskt att det är väldigt illa för författaren.

Tror du att sista ordet är sagt här när det gäller jakten på Läckbergs eventuella spöskrivare?

Jag tycker att det problematiska i den här anklagelsen är att arbeta som författare väldigt nära en redaktör.

Det är väldigt vitt och brett hur mycket en redaktör kan initiationsstekan lägga sig i, initiationsstekan hjälpa till.

Det finns ju enstaka författare och då talar jag om svenska akademien och Aguspriis, vinnare och alla.

Det är enstaka som kommer till ett förlag med ett manus som de bara sätter perma runt.

Jag har talat med kollegor i förlagsbranschen och folk skulle häpna över, om man säger vissa namn, som är nästan till en del öppna med att de är dyslektiska.

Stavar dåligt, är inkonsekventa i vilket tempest de använder, och det är redaktörens förbannade plikt att upptäcka sånt här och jobba nära.

Och även säga, men hur du, du skriver på sidan 38, det är ungefär det samma som du står på, på sidan 12 ska vi stryka ett av dem.

Och sen är det ju förläggaren, före redaktören, som har en uppgift att säga, den här brorsan som är med i handlingen tycker du kan ta bort helt.

Men det är väldigt långt ifrån att man säger, du, jag har skrivit in en syrra här, vad tycker du om det?

Det är en helt ny intrig som någon på förlaget har skrivit, och då tror jag att de flesta förlagen, de skiljer ju mellan medförfattare och spöskrivare.

Men då står ju de som författare, här är det ju Camilla Läckberg som står som författare, och den här paskala ängman.

Nej, och jag är ju inte lite mer på att misstänkliggöra henne på precis det här sättet.

Jag kan ju tro, eftersom han är förläggaren och hon har tackat honom omsorgsfullt, så är det ju på något sätt, ja hur mycket har han hjälpt till, vem vet om det kan vara någonstans det han har sagt?

Du, det här stycket med Ulla och Putters som går till Tjosken, det är väldigt yxigt beskrivet.

Jag har skrivit ett stycke här, tycker du att det funkar?

Ja, det kan jag tänka mig utan att man behöver stå som medförfattare.

Om däremot Camilla Läckberg har haft väldigt mycket att göra, och kommit med 20 postitlappar till Pascal Ängman och sagt

[Transcript] Dagens Eko / Jakten på Camilla Läckbergs spökskrivare

att här är min story, hoppas du fattar vad jag menar, hur av dina boken är klar, då är det ett ganska graverande att Pascal Ångman inte står som medförfattare. Jag har väldigt svårt att föreställa mig att ha gått till så. Men tyvärr för Camilla Läckbergs skull, så tror jag att hon kommer få frågor om det. Ett bra tag framöver. Tack så mycket Gunnar. Tack. Och det var allt från Dagens Eko. Vi hörs igen imorgon. Programledare var Robin Olin, gäst Gunnar Bolin. Och producerade gjorde Ludvig Jansson och jag som heter Katarina Spåregustavsson. Vill du höra mer av Gunnar Bolin så lyssna på Kulturlivet i P1 eller på Sveriges Radioplay.